

Code sujet : 75 AR

Conception : BANQUE ELVi

emlyon BS – ESCP BS – ESSEC BS – HEC Paris

LANGUE VIVANTE A

FILIÈRE ÉCONOMIQUE et COMMERCIALE & FILIÈRE LITTÉRAIRE

Mardi 28 avril 2026 de 14h à 18h

ARABE – ITALIEN – PORTUGAIS - RUSSE

Durée : 4 heures

N.B. :

Les candidats ne sont pas autorisés à modifier le choix effectué lors de l'inscription de la langue vivante A dans laquelle ils doivent composer.

Aucun document n'est autorisé.

L'utilisation de toute calculatrice et de tout matériel électronique est interdite.

Si au cours de l'épreuve, un candidat repère ce qui lui semble être une erreur d'énoncé, il la signalera sur sa copie et poursuivra sa composition en expliquant les raisons des initiatives qu'il sera amené à prendre.

ARABE

*****

Ce sujet comporte les 4 documents suivants :

- Document 1 - طفل كل 13 ثانية، كيف تواجه مصر القنبلة السكانية؟
- Document 2 - مصر، الزيادة السكانية تجهض التنمية المستدامة وتزيد الفقر
- Document 3 - Au Caire, la "société de la terrasse" face à la crise du logement
- Document 4 - الزيادة السكانية في مصر

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

ما هي الضغوطات التي تمارسها الزيادة السكانية على التنمية في مصر حسب الوثيقتين الأولى والثانية؟

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 500 mots (+ ou - 10) en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant son opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde arabophone.

ماهي السبل الكفيلة للحد من الأزمة السكانية في مصر وتداعياتها؟ اعتمد في إجابتك على وثائق الملف الأربعة وعلى معلوماتك الشخصية.

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN ARABE (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français en gras et entre crochets [...]

De [Sur un toit terrasse à du Caire]

Document 1:

طفل كل 13 ثانية.. كيف تواجه مصر القنبلة السكانية؟

على مدار عقود مضت وأزمة الزيادة السكانية في مصر تمثل شبحاً يهدد خطط التنمية، الأمر الذي أكده الرئيس عبد الفتاح السيسي خلال افتتاحه عدداً من المشاريع الطبية في مصر مؤخراً. وفتحت تلك الأرقام الباب نحو القضية التي تعمل مصر على حلها خلال العقود الماضية، ووضعت أهدافاً واضحة لها ضمن الاستراتيجية القومية للسكان والتنمية، وهي وصول سكان مصر عام 2020 إلى 94 مليون نسمة، غير أن الرقم في الثالث من أكتوبر الماضي بلغ 101 مليون نسمة بزيادة 7 ملايين عما كان مخططاً له.

وحول الجهود الحكومية المبذولة لمواجهة الزيادة السكانية الكبيرة، قال الدكتور حسام عباس رئيس قطاع السكان وتنظيم الأسرة بوزارة الصحة، إن الوزارة خاضت رحلة طويلة على مدار سنوات لتنظيم الأسرة، وكان الغرض هو السيطرة على معدل النمو السكاني المتضخم، منوهاً أنه تم تخصيص قرابة المليار جنيه لتوفير وسائل تنظيم الأسرة بالمجان للسيدات.

وتابع قائلاً، إن رحلة ضبط النمو السكاني لم تنته بعد، فهي ضمن خطة التنمية الموضوعية 2030، مشيراً إلى أن البرنامج القومي لضبط النمو السكاني يهدف بحلول عام 2022 إلى خفض عدد المواليد بمعدل 500 ألف طفل في العام. وأكد أن هناك 9.4 مليون سيدة مستهدفة ضمن برنامج ضبط النمو السكاني، وسيتم تقديم خدمات البرنامج من خلال 368 مستشفى.

وعن الخدمات التي سيتم تقديمها خلال الفترة المقبلة، أوضح عباس أنه سيكون هناك متابعة مع السيدات في عيادات صحة المرأة، ومراكز للمشروعات الصغيرة للسيدات غير العاملات لتوفير فرص عمل لهن، وتوفير حضانات للسيدات العاملات وأطفالهن، وتقديم خدمات التطعيمات وخدمات الرعاية الأولية، بالإضافة إلى توفير الجلسات التوعوية والتثقيفية.

وقدمت وزارة التضامن الاجتماعي عدداً من المشروعات الهامة خلال السنوات الأخيرة، لضبط النمو السكاني، كان أبرزها برنامج توعوي للتنمية المجتمعية والذي يهدف إلى تغيير السلوكيات المجتمعية السلبية المعوقة للتنمية البشرية والاقتصادية، من خلال إمداد المواطنين بالمعارف والمعلومات العلمية والقانونية والدينية الموثقة في 12 قضية مجتمعية أبرزها التمكين الاقتصادي، وصحة الأم والطفل، والتربية الوالدية الإيجابية، والزيادة السكانية، وزواج الأطفال.

وتوضح الدكتورة آمال زكي، مستشارة برنامج وعي للتنمية المجتمعية في وزارة التضامن الاجتماعي، لموقع سكاى نيوز عربية أن هناك خطة مشتركة بين عدد من الوزارات أبرزها وزارة التضامن والصحة

والتخطيط والإعلام والأوقاف، وتابعت قائلة إنّ الخطة تمّ تغيير اسمها ليصبح "تنمية الأسرة المصرية" لأنها ستعمل على تمكين المرأة ورفع شأنها وتدريبها بالشكل الأمثل وتقديم فرص عمل لها، بجانب رفع مستواها الاقتصادي لكي تشعر بقيمة وأهمية العمل والإنتاج والتعليم، وهو ما سيعود بالنفع على أسرتها.

وأكدت المستشارة أنّه في الفترة المقبلة ستقوم وزارة الصحة بتقديم خدمات تنظيم الأسرة لـ 400 عيادة، بعد أن كانت 100 عيادة فقط. وبيّنت أن هناك 2200 رائدة و7000 مكلّفة على مستوى الجمهورية سيقمن بزيارات للأسر على أرض الواقع.

ويقول الدكتور طلعت عبد القوي عضو مجلس النواب ورئيس الاتحاد العام للجمعيات الأهلية، إن الأرقام الحالية الخاصة بالزيادة السكانية في مصر مرعبة، فكل 13 ثانية ونصف هناك مولود جديد، أي أنه في الدقيقة الواحدة يولد 5 مصريين جدد، فمعدل النمو السكاني في مصر في عام واحد يساوي نصف معدل مواليد قارة أوروبا بأكملها.

وتابع قائلاً إنّ الدولة تتحرك مؤخرًا بقوة لصد النمو السكاني ويساندها الإعلام ورجال الدين وقوى المجتمع المدني، حيث أن القضية السكانية ليست قضية حكومية ولكنها مجتمعية.

إسلام الشرنوبى، سكاي نيوز عربية، 19 فبراير 2021م

Document 2 :

مصر- الزيادة السكانية تُجهض التنمية المستدامة وتزيد الفقر

قبل أيام أفاد الجهاز المركزي المصري للإحصاء أن عدد سكان مصر تجاوز رسمياً 100 مليون نسمة. وكان العدد قبل أربع سنوات ما يزال بحدود 90 مليوناً، ما يعني أن معدل الخصوبة ما يزال بحدود 3 بالمائة وأن الزيادة السكانية بلغت 2,5 مليون نسمة سنوياً. الخبر عن تجاوز عدد السكان عتبة المائة مليون تناقلته وكالات الأنباء بشكل مقتضب وممرّ على صناع القرار في مصر ومن يهتم الأمر خارجها بدون ضجيج رغم تبعاته الكارثية على مستقبل الاقتصاد المصري الذي يشهد منذ أكثر من 4 سنوات تحولات هيكلية عميقة ومؤلمة تهدف إلى النهوض به وتنويع مصادر دخله.

ليست الزيادة السكانية في حد ذاتها مشكلة إذا كان هناك نمو اقتصادي يواكبها إلى جانب نظام تعليمي وسوق عمل تستوعب الكفاءات الشابة وتدفع بالاقتصاد إلى مزيد من النمو. في هذا السياق تفيد مراكز

الأبحاث والخبراء أنّ النمو الاقتصادي ينبغي أن يكون ثلاثة أضعاف معدل النمو السكاني كي يكون قادراً على خلق الوظائف اللازمة للجيل الجديد. ومما يعنيه ذلك أن نسبة نمو سكاني بين 2,5 إلى 3 بالمائة سنوياً في مصر تحتاج إلى نسبة نمو اقتصادي من 7,5 إلى 9 بالمائة سنوياً للسيطرة على الوضع. وإذا ما أخذنا بعين الاعتبار أن نسبة النمو الفعلي ما تزال بعيدة عن النسبة المطلوبة، فإن فرص جني ثمار النمو في تحديث البنية التحتية المتهالكة وبناء صناعة تحويلية بقيمة مضافة عالية تصبح شبه مستحيلة إذا أرادت مصر الاعتماد على نفسها.

ويعود السبب الرئيسي في ذلك إلى أن المواليد الجدد يلتهمون هذه الثمار التي يذهب ريعها إلى توفير الأدوية والأغذية والخدمات بدلاً من استثمارها في قطاعات تولد الإنتاج والثروة اللازمة لتحديث نظم التعليم والبحث العلمي والبنية التحتية. ويزيد الطين بلة نسبة البطالة العالية في صفوف الشباب وأخطبوط الفساد الذي يضرب أطنابه في الكثير من مؤسسات الدولة. كما أن نسبة الفقر زادت لتشمل أكثر من 32 بالمائة من المصريين.

ولا تكمن مشكلة مصر مع النمو السكاني في افتراضه لثمار النمو فحسب، بل أيضاً في تسببه بقضم الأراضي الزراعية ومصادر المياه المحدودة. وتقع هذه الأراضي التي تشكل فقط 5 بالمائة من مساحة البلاد على طرفي نهر النيل الذي يشكل مصدر المياه شبه الوحيد. وقد أظهرت خبرات العقود الخمس الماضية أنّه كلما زاد عدد السكان يتم التوسع العمراني على حساب ما تبقى من الأراضي الزراعية التي كانت حتى ستينات القرن الماضي تنتج ما يزيد على حاجة المصريين من القمح والأرز. أما اليوم فقد أضحت البلاد من أكثر بلدان العالم المستوردة للحبوب. كما تراجعت حصة الفرد من المياه إلى أكثر من 50 بالمائة خلال الخمسين سنة الماضية. ومن الواضح أنّها ستتراجع أكثر فأكثر مع استمرار الزيادة السكانية وبناء سد النهضة الإثيوبي على النهر واحتمال قيام دول أخرى ببناء مشاريع مماثلة.

ويزيد الطين بلة غياب نظام تعليمي وتطبيقي يخرج كفاءات قادرة على الإبداع في منتجات وتكنولوجيات ومعارف جديدة. وحتى الآن لم تقم أية حكومة مصرية منذ الاستقلال بالاستثمار في التعليم رغم أهميته الحيوية بمبلغ يعادل نسبة مُعتبرة مما يتم استثماره في مشاريع السكك الحديدية والعاصمة الجديدة على سبيل المثال لا الحصر. وتفيد المعطيات المتوفرة أن مستوى التعليم العام يتراجع بشكل مريع لصالح التعليم الخاص الذي لا يستطيع تحمل تكاليفه سوى ميسوري الحال.

إبراهيم محمد، دي دبل يو ، 23 فبراير 2020م

Document 3 :

Au Caire, la "société de la terrasse" face à la crise du logement

[Sur un toit-terrasse surplombant l'emblématique place Tahrir du Caire, une petite communauté d'habitants s'est constituée au fil des décennies car, dans la plus importante mégapole d'Afrique avec officiellement plus de 18 millions d'habitants, se loger à bas coût est un parcours du combattant. Alors pour la famille de Choukri Mahmoud, comme pour beaucoup d'autres, la solution pour trouver un foyer est venue d'en haut.

Il reçoit dans un spacieux salon aux murs verts. Au plafond, un antique ventilateur est accroché et sur les murs, quelques versets coraniques et un poster de la Mecque égayent le décor. Dans une des cloisons, une fenêtre donne sur une cuisine exiguë où sa femme Sayyida s'affaire à préparer le déjeuner pour leurs deux enfants adolescents.

"Je suis né ici, j'ai grandi ici, je me suis marié ici", commence le chef de famille, évoquant avec nostalgie les générations d'habitants qu'il a vues défiler dans son immeuble, des Egyptiens, mais aussi des Grecs et des Britanniques. Avec le temps, il a fait venir tous les services chez lui.

Cette "verticalisation de l'habitat" est une "réponse à la crise du logement et au désengagement de l'Etat", estime Roman Stadnicki, responsable du Pôle Ville et Développement Durable au Centre d'études et de documentation économiques, juridiques et sociales du Caire.] Et, note-t-il, en l'absence de politiques publiques, "l'informel est devenu une norme urbaine en Egypte: 65% de l'espace urbanisé du Grand Caire relève de l'informel".

Cet informel, outre des quartiers parfois entièrement construits sans autorisation, s'invite jusqu'au cœur du Caire, s'installant au-dessus des appartements cossus des immeubles haussmanniens.

Cette "*société de la terrasse*", Alaa El Aswany la décrit dans son best-seller *L'immeuble Yacoubian*. Pour le romancier cairote, elle évoque pêle-mêle "*des voix, des cris, des rires, des quintes de toux*", autant que "*l'odeur de l'eau chaude en train de bouillir, du thé, du café, du charbon de bois et du moassel (le tabac) des narguilés*".

Le point, 27/01/2014

أنفوغرافيك عن الزيادة السكانية في مصر: Document 4

المركز العام للتعبئة العامة والإحصاء، فبراير 2024م

LVA ITALIEN

*****

Ce sujet comporte les 4 documents suivants :

- **Document 1** - *Il dialetto e la lingua dell'essere italiani (intervista al Prof. Balboni), La Voce di New York, 21 febbraio 2016.*
- **Document 2** - *L'italiano che si parla nei film e nelle serie (articolo), Il Post, 29 ottobre 2025.*
- **Document 3** - *La langue italienne de l'Unité à nos jours (testo), Clio.fr, juin 2002.*
- **Document 4** - *Carta delle lingue e dei dialetti d'Italia (cartina), Wikipedia, 24 agosto 2015.*

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

Come si presenta il rapporto tra lingua italiana e dialetti nella storia d'Italia dall'Unità ad oggi?

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 500 mots (+ ou - 10%), en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant son opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde italophone.

La coesistenza di lingua italiana e dialetti è ancor oggi un fenomeno diffuso in tutta la Penisola: quali ne sono, a vostro avviso, gli aspetti essenziali, sia dal punto di vista sociale che culturale, per l'Italia di oggi e del futuro?

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN ITALIEN (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français en gras et entre crochets [.....]

De [La Péninsule n'a jamais connu de centralisation... à ...la majorité des Italiens].

Il dialetto e la lingua dell'essere italiani, *La Voce di New York*, 21/02/2016

L'italiano è la nostra lingua nazionale e nel corso della storia unitaria ha guadagnato moltissimo terreno imponendosi come lingua di prestigio nel repertorio linguistico mondiale. A parte il fiorentino, altri dialetti hanno favorito l'arricchimento della nostra lingua? "L'italiano è diventato la nostra lingua nazionale tra gli intellettuali nel Trecento, ma tra la gente dopo la metà del 20° secolo. Al momento dell'Unità d'Italia il 2,5 per cento della popolazione conosceva l'italiano al di fuori di Toscana e Lazio. Con l'esplosione della comunicazione di massa vari dialetti – che sarebbe meglio chiamare lingue locali – hanno contribuito: il napoletano e il romanesco di molto cinema neorealista".

Professor Balboni perché la totale scomparsa dei dialetti sarebbe una grande perdita culturale? "Esistono lingue del fare, cioè pragmatiche, e lingue dell'essere, quelle della propria identità, del pensiero profondo, dell'espressione di emozioni. L'inglese oggi nel mondo è una lingua del fare, della cui correttezza formale e della cui ricchezza lessicale non interessa niente a nessuno. L'italiano è lingua del fare in Italia, e per molti italiani è anche lingua dell'essere, ma ce ne sono altrettanti per i quali il dialetto è la vera lingua dell'essere. E perdere un mezzo di espressione di pensiero e sentimento è una sconfitta, una perdita per tutti".

La canzone napoletana è celebre in tutto il mondo, e l'UNESCO ha riconosciuto che il napoletano non è un dialetto bensì una lingua. Questi idiomi si dovrebbero definire dialetti, parlate regionali o vere lingue? "Partiamo dal fatto che l'UNESCO non ha fatto altro che riconoscere quello che i linguisti sanno dall'Ottocento: in Italia si parlano una dozzina di lingue. Perché dodici lingue sono 'dialetti' e una è diventata 'lingua'? Non ricordo chi sia l'autore della battuta, ma è molto chiara: le lingue sono dialetti che hanno alle loro spalle un esercito che le promuove ed impone. Alla fine del Quattrocento il Doge Foscari aveva capito che Venezia doveva smettere di essere una repubblica marinara, visto che i traffici si spostavano verso l'Atlantico, e doveva diventare una potenza di terra, come gli stati unitari europei che stavano formandosi: se non fosse stato sconfitto dai mercanti e avesse proseguito nel progetto di conquistare la pianura padana (era giunto fino a Bergamo!), ci sarebbe stato uno Stato di *lingua* veneta, sostenuto dall'esercito veneziano".

Lo scrittore Camilleri usa il siciliano in modo notevole nei suoi romanzi. Se le stesse frasi, le stesse storie, e gli stessi dialoghi si leggessero in italiano, anziché in siciliano, il risultato sarebbe diverso? Qual è la sua opinione sull'uso del dialetto in narrativa? "Camilleri fino a vent'anni fa nessun editore voleva pubblicarlo. Poi è diventato l'autore italiano più venduto in Italia: perché la gente ha capito la ricchezza del finto siciliano di Camilleri, lingua dell'essere di Montalbano e degli altri protagonisti dei suoi romanzi. Camilleri non scrive solo in dialetto: in ogni suo libro c'è un gioco amplissimo di scelte linguistiche, dall'aulico italiano dei fascisti all'italiano arido degli avvocati: quando Montalbano è dal questore, usa un italiano normalissimo – ma i suoi pensieri sono in siciliano, perché in quella lingua si esprime il suo *essere*, mentre in italiano Montalbano *finge*".

L'abilità di parlare un dialetto e cambiare registro secondo il luogo, la situazione, l'interlocutore, e stato d'animo è un vantaggio o uno svantaggio per i parlanti e per chi li ascolta? "È una necessità. Provi lei a vivere a Venezia o Napoli sapendo solo l'italiano!".

testo adattato

L'italiano che si parla nei film e nelle serie, *Il Post*, 29/10/2025

Per decenni nei film e nelle serie televisive italiane non si è parlata la stessa lingua che si parlava nella vita di tutti i giorni, e in molti sensi quell'italiano da cinema ha influenzato la lingua reale. È stato un fenomeno a lungo intenzionale, cominciato negli anni del fascismo per diffondere l'italiano, e poi spontaneo. Negli ultimi decenni però è cambiato molto nella lingua che si parla in film e serie: la ricerca del realismo nei dialoghi e nella recitazione, quindi nelle intonazioni, negli accenti e nel ricorso al dialetto, è diventato un obiettivo di molte produzioni. Questo processo è evidente quando ogni tanto si sente ancora un italiano molto corretto in bocca a personaggi che per estrazione, formazione e provenienza non dovrebbero parlarlo. Invece che sembrare normale come una volta, oggi può apparire particolarmente strano. Mostrare personaggi di regioni specifiche che parlano con piccole sporcature che segnalano la loro provenienza, senza voler rispecchiare esattamente il parlato stretto, è stata la regola per decenni nel cinema italiano. Ma è negli anni Duemila che l'enfasi sul realismo si è fatta più radicale. Questo non vale tanto per le produzioni molto commerciali o per le televisioni generaliste come Rai o Mediaset, che usano ancora l'italiano più standard e pulito possibile, perché attente a non escludere nessuno dalla comprensione. Ma è ormai la norma per le produzioni in cui gli autori hanno più potere decisionale. L'emergere nell'ultimo decennio di un nuovo tipo di serie e film polizieschi o di storie criminali ha enfatizzato ancora di più la ricerca del dialetto reale, anche quando poco comprensibile. Stefano Sollima, con le serie *Romanzo criminale* e *Gomorra*, è stato un pioniere dell'abbandono dell'italiano più scolastico o del dialetto più pulito.

È stato un grande cambiamento perché uno dei fattori cruciali nella modernizzazione dell'italiano fu proprio il cinema, che sfruttò l'occasione per fondare la versione moderna della lingua e diffonderla, «andando nella direzione di semplicità e freschezza», come spiega Fabio Rossi nel saggio *Lingua italiana e cinema*. La fine del fascismo poi aggiunse a questo italiano anche la rappresentazione dei regionalismi, spesso in chiave comica. Tra gli anni '50 e i '90 questa lingua del cinema ha influenzato l'italiano reale, come testimoniano le parole o locuzioni inventate dai film o inusuali ed entrate nell'uso comune: alba tragica, gioventù bruciata, i soliti ignoti, amarcord, dolcevita, paparazzo, vitellone, per dirne alcune.

Sebbene il dialetto sia la caratteristica più evidente di un maggiore realismo nella lingua parlata nei film e nelle serie, solitamente è accompagnato anche dall'uso di una lingua gergale. Questo tipo di lingua è usato come un marchio d'appartenenza e come segno di attaccamento alle radici locali, specialmente nelle produzioni per le piattaforme globali. Attori e attrici cercano il dialetto e la cadenza regionale, spesso anche quelle che non gli appartengono. Pierfrancesco Favino, uno di quelli che più ci fanno attenzione, ha spiegato di non recitare mai in italiano pulito perché nessuno, in contesti informali, lo usa: tutti hanno un'inflessione di provenienza, e la forza di questa inflessione cambia a seconda dell'epoca e della classe sociale.

Questo fa sì che oggi esistano diverse tipologie di italiano nei film e nelle serie. C'è quello molto fedele al parlato vero, lo si sente nella serie *Gomorra* o nei film d'autore come quelli di Alice Rohrwacher e Matteo Garrone, sempre attenti al realismo. C'è quello il cui realismo è moderato per esigenze commerciali, come il romanesco addomesticato di *C'è ancora domani* di Paola Cortellesi oppure il napoletano pulito di Toni Servillo in film come *Qui rido io*. Esistono poi casi più estremi ma comunque frequenti, come la serie *Il Gattopardo*, ambientata in Sicilia a fine Ottocento, in cui tra gli attori principali non ci sono siciliani ma tutti parlano con una lieve inflessione siciliana. O anche *M. Il figlio del secolo*, in cui ogni attore principale parla in un dialetto che non è il proprio. Senza contare lavorazioni ancora più ardite per ricerca linguistica come *Martin Eden* o *Fuori* di Mario Martone, in cui si cerca l'inflessione e la lingua dialettale di una certa epoca che non è quella di provenienza di chi recita.

testo adattato

La langue italienne de l'Unité à nos jours - Christian Bec, *Clio.fr*, juin 2002

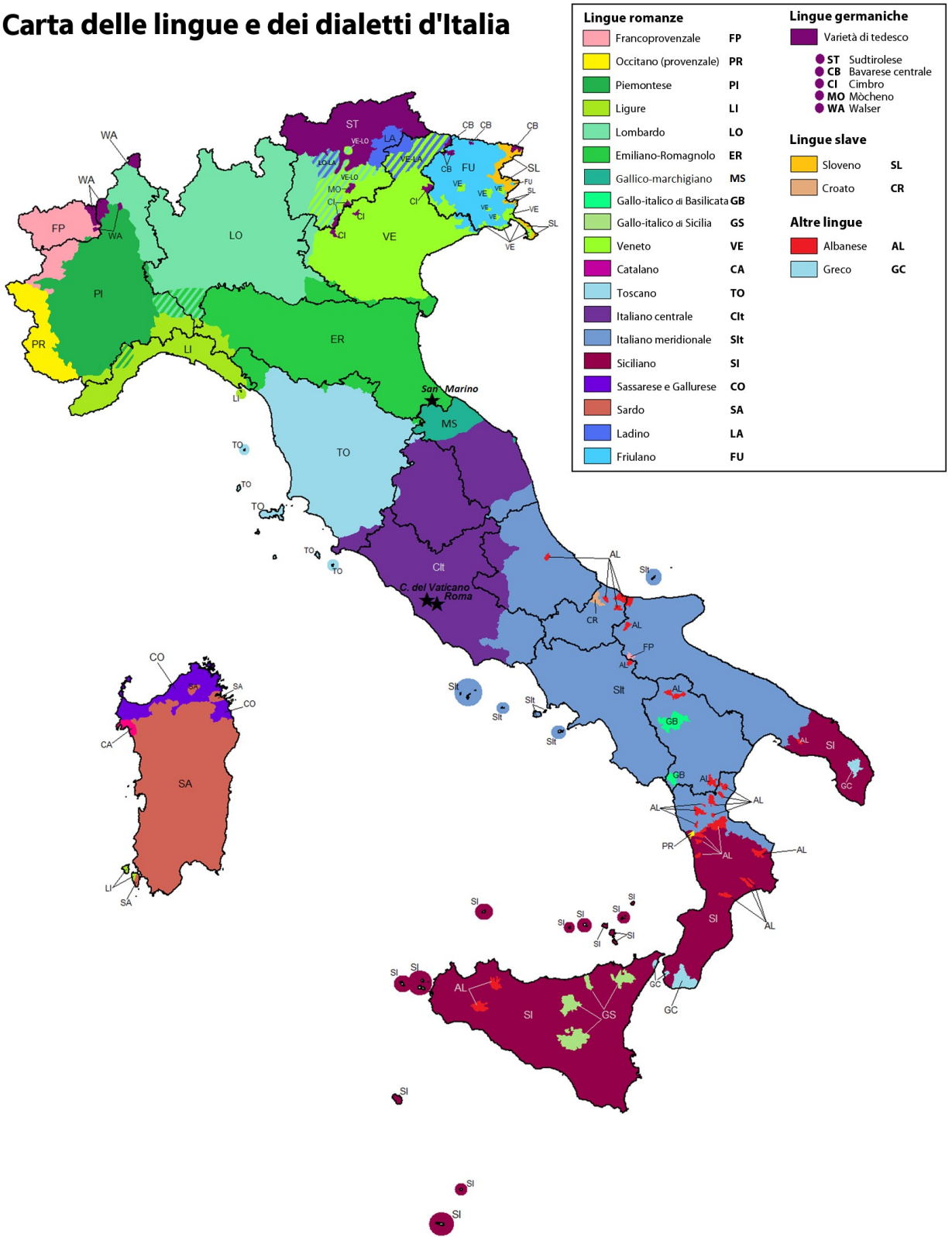
[La Péninsule n'a jamais connu de centralisation : les dialectes, nombreux, sont pratiqués par toutes les classes sociales et en toute occasion. Les habitants de la péninsule qui recourent à l'italien durant la première moitié du XIXe siècle sont des écrivains professionnels ou des hommes d'affaires. Leur prose est abstraite, figée, demeurée quasiment identique depuis le Moyen Âge. A la veille de l'Unité, les Italiens italophones sont environ 600 000 mais il faut souligner que le nombre de ceux capables non seulement de parler mais aussi de lire et d'écrire couramment et correctement la langue « nationale » est extrêmement réduit. Cependant l'unification reste, sur le plan linguistique comme sur bien d'autres, l'événement le plus important de l'histoire de l'Italie moderne car elle entraîne la création d'un appareil d'État nouveau : un pouvoir central, une armée et une école désormais uniques. Les premières mesures prises en faveur de l'italianisation interviennent en 1859 avec la gratuité de l'école primaire. Mais comme la scolarisation et la capacité de lire et d'écrire l'italien à l'âge de dix ans n'impliquent pas automatiquement la pratique quotidienne de la langue nationale, celle-ci reste au début du XXe siècle une langue imposée à la majorité des Italiens].

L'école n'est pas l'acteur presque unique de la diffusion de la langue nationale : y contribuent également les deux guerres mondiales ainsi que les migrations massives. La réclame n'est pas sans influence sur le phénomène que nous étudions, de même que le livre, mais dans une bien moindre mesure que la presse : le public peut lire non seulement les grands quotidiens mais surtout les hebdomadaires, la presse féminine, les bandes dessinées. Surtout, interviennent la radio et plus encore peut-être le cinéma qui, alliant la fascination de l'image à celle de la parole, crée une variété d'italien « populaire ». La radio propose un modèle uniforme de prononciation de type romain et septentrional. Elle pratique une rhétorique nouvelle : brève, dépourvue de termes difficiles, désuets ou recherchés. Quant au langage du journal télévisé, très suivi le soir, il imite celui de la radio.

testo adattato

Carta delle lingue e dei dialetti d'Italia, Wikipedia, 24/08/2015

Carta delle lingue e dei dialetti d'Italia

*****

Ce sujet comporte les 5 documents suivants :

- **Document 1** – Trecho do prefácio às *Novas Cartas Portuguesas* de Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta, Maria Velho da Costa [1972] pela intelectual portuguesa Ana Luísa Amaral (1998).
- **Document 2** – « As Três Marias: o antes, o depois e o impacto das *Novas Cartas Portuguesas* ». Artigo de Lucas Brandão, 29 de Julho 2018, em *Comunidade Cultura e Arte*, informação meio digital, Portugal.
- **Document 3** – « “Soutien aux Trois Maria !”, sociohistoire d’une mobilisation féministe internationale (1973-1974) », article de Maria Abreu & Adília Martins de Carvalho, *Revue Clio*, n°58, 2023, 1-24. [adapté]
- **Documents 4** - « As três Marias foram absolvidas », *Museu da Resistência*, Lisboa, 2024, [cartaz de 1974]
- **Document 5** - « As escritoras Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta carregaram cartazes com frases de ordem como "Mulheres uma força política", "A junta é machista". "As Três Marias" lideraram a Manifestação do Movimento de Libertação das Mulheres » [Fotografia: *Arquivo Diário Nacional*, 1974]

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

De que trata a obra portuguesa escrita em 1972 pelas escritoras Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta e Maria Velho da Costa, intitulada *Novas Cartas Portuguesas*?

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 500 mots (+ ou - 10%) en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant votre opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde lusophone.

A denúncia das violências contra as mulheres feita nas *Novas Cartas Portuguesas* será a da denúncia de todas as formas de « colonialismos »? Esse tema terá alguma actualidade nas nossas sociedades?

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN PORTUGAIS (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français en gras et entre crochets

De [En 1972, au Portugal... à ...de nombreux médias.]

Trecho do prefácio às *Novas Cartas Portuguesas* de Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta, Maria Velho da Costa [1972] escrito pela intelectual portuguesa Ana Luísa Amaral, aquando de uma nova edição em 2018. [texto adaptado]

Foi em Lisboa, em Maio de 1971, que Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta e Maria Velho da Costa decidiram escrever um livro a seis mãos a que dariam o título de *Novas Cartas Portuguesas*. Ficou acordado que, para a escrita em conjunto, as autoras partiriam do romance epistolar, *Lettres Portugaises*, publicado anonimamente em França em 1669 e apresentado como uma tradução de cinco cartas de amor endereçadas a um oficial francês por Mariana Alcoforado, jovem freira do convento de Beja em Portugal, seduzida e abandonada. A autoria das *Lettres Portugaises* é ainda polémica mas o impacto que tiveram no século XVII continua a fazer-se sentir com constantes traduções e reedições. Mais importante de que saber a autoria dessas *Lettres Portugaises* foi o facto da figura de Mariana Alcoforado passar de sombra textual anónima para uma identidade pessoal e uma genealogia, familiar e nacional; Mariana tornou-se o estereótipo da feminilidade e, aos olhos dos Portugueses, da identidade nacional em geral. Trata-se de uma mulher abandonada, suplicante e submissa, alternando entre a adoração e o ódio e praticando um discurso de paixão dirigido ao cavaleiro francês que a seduziu e partiu para França para não mais regressar.

À data desse encontro entre as « três Marias » (como ficaram conhecidas as autoras portuguesas), em 1971, Portugal era dominado por um governo ditatorial e repressivo, indiferente a todos os processos de descolonização e de lutas pelos direitos cívicos que haviam eclodido durante toda a década de sessenta na Europa e nos Estados Unidos de América. Em 1961, eclodira uma guerra colonial que havia, na altura do 25 de Abril de 1974, mobilizado muitos jovens e provocado deserções, emigrações.

Em Abril de 1972, o livro *Novas Cartas Portuguesas* seria publicado: sabe-se que essa edição foi recolhida e destruída pela censura do governo português e, três dias após ter sido lançado no mercado, um processo judicial foi instaurado contra as três autoras por terem escrito, em colaboração, um livro considerado « pornográfico e atentório à moral pública ». As autoras foram interrogadas separadamente na tentativa de descobrir qual delas havia escrito as partes consideradas mais atentórias à moral, e sabe-se que, até hoje, as autoras recusaram em fazê-lo. O processo iniciado em Outubro de 1973 não terá lugar devido à Revolução do 25 Abril de 1974, que acabou com o governo ditatorial.

Pensar a génese de *Novas Cartas Portuguesas* ajuda a compreender o contexto histórico, político, social e literário do regime ditatorial, a pensar o impacto da obra na sociedade portuguesa pós-25 de Abril e a sua recepção internacional. Depois da apreensão do livro e do processo contra as três autoras, houve imediata solidariedade da comunidade intelectual portuguesa e estrangeira, houve protestos e manifestações a favor das « Três Marias » que tomaram proporções inimagináveis: cobertura do julgamento pelos meios da comunicação internacionais (*Le Monde*, *Times*, *New York Times*, *Nouvel Observateur*, *L'Express* etc.), manifestações feministas no estrangeiro, defesa pública da obra e das autoras por nomes como Simone de Beauvoir, Marguerite Duras, Doris Lessing, Iris Murdoch, Monique Wittig, traduções para línguas estrangeiras... E o caso foi votado, em Junho de 1973, em Boston, como primeira causa feminista internacional pela National Organization for Women (NOW).

Do ponto de vista literário, as *Novas Cartas Portuguesas* consistem em 120 textos que entrecruzam cartas, poemas, relatórios, textos narrativos, ensaios e citações, escritos colectivamente por três autoras que não os assinaram individualmente. Do ponto de vista histórico-social, o livro tecia críticas à sociedade portuguesa contemporânea, abordando temas censurados como a guerra colonial, o enquadramento da família católica, a sexualidade, a maternidade, a educação das mulheres; denunciando o estatuto social e legal da mulher no contexto do Estado Novo, o sistema judicial, as dominações, as desigualdades no trabalho, as violências e sofrimentos de uma sociedade alienada, que não tem voz.

Reescrevendo as conhecidas cartas seiscentistas da freira portuguesa, *Novas Cartas Portuguesas* afirma-se como um libelo contra a ideologia vigente no pré-25 de Abril mas também continua a ter uma invulgar originalidade e actualidade.

« As Três Marias: o antes, o depois e o impacto das *Novas Cartas Portuguesas* ». Artigo de Lucas Brandão, 29 de Julho 2018, em *Comunidade Cultura e Arte*, informação meio digital, Portugal

As *Novas Cartas Portuguesas* marcaram o declínio do Estado Novo em Portugal, tendo sido lançadas em 1972. A revelação de muitas das situações discriminatórias para a mulher em Portugal inaugurou uma caminhada que tem sido feita até aos dias de hoje, naquilo que é a igualdade de género nas diversas circunstâncias sociais, culturais, laborais e económicas.

Assim, em abril de 1972, a partir dos Estúdios Cor, onde estava a poeta Natália Correia chega *Novas Cartas Portuguesas* às mãos daqueles que assumiam interesse pela subversão do regime, e daqueles que pensavam criticamente a sociedade nacional e internacional. Os tradicionalismos foram desconstruídos e criticados, essencialmente no que respeita aos valores feminismos da época, essencialmente passivos e domésticos. A obra foi censurada três dias após o seu lançamento, embora a comunicação social ampliasse o mediatismo deste trabalho. O registo provocatório e incendiário levou as três autoras a depor em tribunal, respondendo pelas sanções que lhes seriam imputadas e que só seriam levantadas com o alvor do 25 de abril. Seria neste contexto que as autoras – Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta, Maria Velho da Costa – se tornariam conhecidas por “as Três Marias”, não só em Portugal, mas também fora.

A importância deste trabalho fez-se sentir na revelação de situações discriminatórias associadas à repressão do regime, ao patriarcado com base católica e à condição da mulher, tanto no seu papel matrimonial, como nos constrangimentos impostos por via da natalidade, que se estendiam à sua sexualidade. A violência doméstica, a subjugação a uma moralidade patriarcal e burguesa, os casos que se sucediam de incesto, de aborto, de pobreza e de censura adquiriram uma voz, um discurso direto que, por mais fragmentado e anonimado, se ampliou na sua repercussão. Para além destas temáticas, também se estende à análise da Guerra Colonial, mergulhada em injustiças, geradoras de revolta, e ao papel dos portugueses emigrantes, refugiados e exilados, para além dos futuros Retornados e daqueles que eram colonialistas.

O livro foi pensado e a redação iniciada em 1971. As personagens femininas deixaram de ser sombras, passando a ter as suas próprias identidades assumidas, revelando o mistério que assenta na individualidade e que caracteriza melhor a nacionalidade. O registo vai deambulando entre o português e o francês, de março a outubro de 1971, organizando-se em vários fragmentos. Estes fragmentos não possuem uma identificação diferenciada de cada autora, [...] A voz da mulher na sociedade portuguesa é, assim, repensada e rerepresentada, o que causa um grande choque numa população ainda muito ligada aos preceitos católicos e tradicionais, que Salazar soube perpetuar no seu íntimo. No pós-25 de abril, a Constituição seria revista, o Código Civil reformulado, as instâncias da Justiça readaptadas, e todas as mulheres cidadãs plenas nos seus direitos e deveres, em pé de igualdade com os homens.

Após o percurso que as uniu, as três autoras tomaram caminhos diferentes, embora aproximadas nas causas e nas ideias. Das *Novas Cartas Portuguesas* provém uma herança que deve ser problematizada e que não se deve deixar adormecer. Como é a sociedade de hoje, em relação à de há 45 anos? Como poderá ser a sociedade daqui a 45 anos? De que forma as mulheres podem emergir, sem a obrigação de quotas, sem a exigência de outras métricas, de forma considerável e consistente, nos cargos laborais e representativos de alta responsabilidade? O que poderá ser feito para que, de forma sustentada, se invertam as considerações e as predisposições perante uma maior presença feminina nas decisões da sociedade? Estas questões colocam-se de forma transversal a todo e qualquer tipo de discriminação indiciado e comprovado na atualidade, entre mundos e fundos, entre meios e caminhos que se percorrem, por políticos e por todos aqueles que se assumem como cidadãos, indiferentemente de raça, religião, ideologia política e género. O legado das « Três Marias », tanto em conjunto, como individualmente, encaminha, aos dias de hoje e de amanhã, elementos a homenagear, a escrutinar, a entender e a sentir. Elementos que representam a liberdade em afirmar a igualdade.

« "Soutien aux Trois Maria !", sociohistoire d'une mobilisation féministe internationale (1973-1974) », article de Maria Abreu & Adília Martins de Carvalho, *Revue Clio*, n°58, 2023, 1-24. [adapté]

[En 1972, au Portugal, sous le régime dictatorial, l'ouvrage *Novas Cartas Portuguesas* est publié à Lisbonne par trois écrivaines - connues ensuite comme les « Trois Marias » - Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta et Maria Velho da Costa. Ce livre, qui apporte un regard critique sur la situation des femmes et sur plusieurs facettes du régime de Salazar, est saisi par la police politique et les autrices sont poursuivies par outrage à la morale publique et aux bonnes mœurs. Ce procès est considéré par des féministes comme un symbole de la répression subie par les femmes - « C'est nous, les femmes, qui allons être jugées ». Il suscite un très grand mouvement international de soutien.

Le livre devient un « symbole » par son histoire et par le mouvement international féministe qu'il a suscité, affirment Monique Wittig et Évelyne Le Garrec dans la préface à l'édition française (éditions Gallimard, 1974). Les actions de protestation sont restées dans la mémoire du mouvement féministe comme un exemple réussi de connexion internationale. Nées à l'initiative de femmes latino-américaines en France, les actions de mobilisation sont construites avec des groupes féministes de différents pays et sont médiatisées dans les colonnes de nombreux médias.]

Le procès des écrivaines s'est terminé par un acquittement après « La Révolution des Œillets » d'avril 1974 qui remplace le régime autoritaire portugais au pouvoir depuis 1933.

Novas Cartas Portuguesas devient l'un des livres portugais les plus traduits à l'étranger. [...] Les trois écrivaines ont affirmé que le livre n'a pas été conçu comme un ouvrage féministe. Néanmoins certains contenus du livre peuvent être considérés comme féministes et ont une portée nouvelle aujourd'hui : l'organisation genrée de la société et des religions, l'enfermement des femmes, les rôles subalternes et domestiques, les colonialismes et les machismes, les différentes formes de violence.

« La sororité est puissance ». L'union des féministes a marqué la construction d'un « nous, les femmes », et démontré l'universalité de l'oppression : « un sort commun des femmes » qui devait dépasser les frontières selon un idéal humaniste et universaliste au-delà des différences de classe, de race, de religion, de culture.

Document 4

« As três Marias foram absolvidas », *Museu da Resistência*, Lisboa 2024, cartaz de 1974.

Document 5

As escritoras Maria Isabel Barreno, Maria Teresa Horta carregaram cartazes com frases de ordem como "Mulheres uma força política", "A junta é machista". "As Três Marias" lideraram a Manifestação do Movimento de Libertação das Mulheres [Fotografia: *Arquivo Diário Nacional*, 1974]

LVA RUSSE

*****

Ce sujet comporte les 5 documents suivants :

- **Document 1** – Article : Почему россияне не работают по специальности и меняют профессии?
- **Document 2** - Article : Важен ли талант или как выбрать профессию ?
- **Document 3** - Image : Формула выбора профессии: хочу, могу, надо
- **Document 4** – Image : Как искусственный интеллект меняет мир работы?
- **Document 5** – Article : « Quel métier choisir ? » : se poser la question est le premier pas dans une orientation

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

Какие тенденции и трудности в выборе профессии есть сегодня в России и мире?

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 500 mots (+ ou - 10%), en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant son opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde russophone.

Как вы думаете, важен ли талант в выборе профессии и как нужно выбирать профессию сегодня ?

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN RUSSE (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français en gras et entre crochets. [.....]

De [À 15 ans, je suis venue chez un psychologue... à ...pour laquelle une profession t'intéresse.]

Почему россияне не работают по специальности и меняют профессии?

РБК Тренды,
Виталий Алтухов,
14.02.2025

По данным российских социологов, по специальности сегодня работает не больше половины россиян. То есть они получают одну профессию, а работают в другой сфере. Кажется, что это не очень эффективно. И государство, и семьи теряют много ресурсов на то, что человеку потенциально не нужно. Причины разные: одни на этапе обучения в школе не понимают, чем хотят заниматься, и поступают в университет не подумав, другие приходят за идеалом, сформированным Тик-током и Ютубом, за третьих решение принимают родители.

Конечно, есть несколько профессий, которые россияне редко меняют. Чаще всего, получив образование, в этой же сфере остаются юристы, врачи, фармацевты и строители. Логичным образом, среди юристов и врачей много тех, кто рад и доволен полученным образованием (54% и 53% соответственно).

Однако есть также профессии (и их очень много!), которые часто меняют. Например, меняют свою специализацию больше половины продавцов, а также специалистов по кадрам и ещё ... топ-менеджеров! Причём, из всех опрошенных, кто работает не по специальности, больше половины (54%) когда-то в жизни пытались это делать, но не получилось...

По каким причинам сегодня меняют свою первую профессию? На этот вопрос можно ответить по-разному.

Во-первых, роль играет скорость технологического прогресса. Согласно анализу российских специалистов, к 2027 году половина всех профессиональных компетенций будет требовать обновления каждые пять лет. Поэтому неудивительно, что многие компетенции, а в некоторых случаях и профессии, полученные ещё в молодости, могут становиться неактуальными во взрослом возрасте.

Однако прогресс не единственная причина. Некоторые люди ищут больше финансовой и психологической свободы для принятия решения. В некоторых профессиях у людей нет достаточно свободы, потому они хотят попробовать себя в другом месте.

Часто выбор университета и профессии делается школьниками по совету папы и мамы, бабушки и дедушки, что не всегда приводит их к работе мечты. В детском возрасте сложно сделать выбор. Как объясняют учёные, принятие самостоятельных решений остаётся серьёзной проблемой для детей. Они имеют трудности с выбором в условиях неопределённости, особенно когда речь идёт о долгих перспективах.

Есть также желание зарабатывать больше денег. С течением времени некоторые профессии могут оплачиваться лучше, а иногда хуже, чем это было раньше. В России до последнего момента зарплаты особенно увеличивались в IT-секторе. Например, онлайн-школы и онлайн-платформы фиксировали увеличение зарплаты в 2024 году минимум на 30%. Многие хотели сменить профессию и стать IT-специалистом, чтобы получать высокую зарплату.

Большую проблему составляет также эмоциональная усталость от работы. С течением времени интересы человека могут меняться, и та работа, которая раньше приносила радость, может потерять интерес, а в более тяжёлых случаях такая ситуация приводит к депрессии. Согласно результатам исследования 2024 года, 43% россиян проходили за время своей карьеры через депрессию. Главными причинами этого состояния работники называют стресс, критику со стороны дирекции, а также конфликты с токсичными коллегами. 70% респондентов время от времени считают свой труд бесполезным, а 15% думают так ежедневно. Для выхода из ситуации многим нужна была помощь семьи или психолога, но для некоторых участников анкеты единственным выходом из ситуации было решение сменить пост (16%) или даже сменить профессию (10%).

Важен ли талант или как выбрать профессию?

РБК Компании,
Геннадий Горгуль,
15.08.2025

Более 70% российских школьников не знают, кем хотят стать, показал анализ ассоциации «Молодые профессионалы России». Как определить таланты ребёнка? Что важнее в жизни — талант или интерес и трудолюбие? Как помочь ребёнку найти свою дорогу в мире, где профессии меняются каждый день? Об этих вопросах — в материале РБК, подготовленном вместе с экспертом Павлом Специаном — генеральным директором «Компьютерной Академии».

Что такое талант и важен ли он в жизни? Как напоминает Павел Специан, никто не знает, что значит «талант». Например, в Большом психологическом словаре авторства Бориса Мещерякова и Владимира Зинченко написано, что у «таланта» нет научной дефиниции, поскольку для него нет научных методов диагностики. Но даже если талант реально существует, то он только база, потому что таланта мало, чтобы стать успешным в профессии. Во многих научных статьях говорится, что от таланта зависит только от 5% до 10% успеха, а остальное идёт от работы и трудолюбия. Например, если человек в детстве очень хорошо поёт, но ему это неинтересно, он не будет учиться и развиваться, и прекрасным певцом не станет.

То же касается и других профессий. Чтобы талант получил развитие, человек должен заниматься им всё свободное время, а значит, быть заинтересованным в конкретной активности. Никакой талант не помог бы Биллу Гейтсу стать большим бизнесменом, если бы он не любил программировать.

Но если талант — это не главное, если важнее интерес и трудолюбие, то как можно заинтересовать детей? Что вообще нужно делать, чтобы помочь детям найти свою профессию? Почему люди сначала выбирают одну профессию, а потом меняют свою жизнь, уходят в другие специальности?

Одна из главных ошибок — проецирование родителями на ребёнка своих желаний. Например, мама хотела стать спортсменкой, но что-то не сложилось, и теперь она хочет сделать спортсмена из сына. Хорошо, если он тоже увлекается спортом, готов заниматься. Но бывает и так, что ребёнку не хочется. Различия между ожиданиями от будущей профессии у детей и родителей видно из социологических анкет: так, холдинг «Ромир» в 2019 году выяснил, что 24% россиян хотели бы, чтобы их ребёнок стал врачом, 18% — юристом. Вот только среди школьников в медицину хотели пойти лишь 12%, а в юриспруденцию — 6%.

Другая ошибка родителей — пытаться готовить ребенка с пяти лет в будущие хирурги. Мир меняется очень быстро. Никто не знает, что будет нужно в профессиональном мире через 12-13 лет, когда ребёнок закончит школу, и тем более спустя 16-17, когда он закончит университет. Развивать таланты ребенка с детства можно и нужно, но понять, какое направление будет перспективным через 17 лет — не может никто.

Ещё одна причина, по которой не надо активно заниматься профориентацией ребенка в шесть-семь и даже десять лет — риск оставить его без детства. Родители, которые делают из ребёнка второго Билла Гейтса, заставляют его заниматься ежедневно, чтобы он работал максимально много, а иногда и пытаются параллельно развивать все таланты сразу. Например, кроме хоккея заставляют заниматься баскетболом. Ребёнок очень устаёт: у него нет времени на прогулки с друзьями, походы в кино и другие важные «детские дела».

Другой подход — смотреть на ребёнка, чтобы увидеть, какие у него есть интересы. Например, родители видят, что ребёнок любит слушать музыку, а также танцевать или петь, и записывают его в музыкальную школу или на танцы. С одной стороны, такой анализ

создаёт хороший контакт родителей с ребёнком, помогает лучше его понять. С другой, дети часто меняют свои интересы, сегодня им нравится музыка, а завтра они хотят быть пилотами.

В школах часто используют тест на профориентацию: ребёнок проходит тест, а результаты анализирует компьютер. Такие результаты не всегда помогают, так как они сильно зависят от того, как меняется детская психика. Сегодня у ребёнка хорошее настроение, он выбирает одни ответы, завтра — другие, и результаты будут меняться.

Как же быть? Какое решение найти при такой нестабильности характера ребёнка, а также при том, что мир меняется очень быстро, а прогнозы не очень хорошо работают?

В первую очередь вопрос о выборе профессии, а также профессиональной учёбе – это сегодня проблема не одного года, а долгого периода, может быть, всей жизни, а не только нескольких месяцев перед концом учёбы в школе. Это значит, что идея «работать в компании X очень долго, до старости, до пенсии» перестала быть актуальной. Человек может сменить несколько профессий, даже не связанных между собой, и для каждой надо будет снова учиться. Поэтому вопрос профессионального выбора будет вставать много раз в жизни — не только для того, чтобы знать, на какой факультет поступать в университете.

Из этого есть и другой вывод: ученик в школе не должен проходить только один тест, который поможет ему выбрать одну профессию. Вся учебная программа школьника должна измениться. Например, ученики должны знакомиться с разными профессиями, ходить в различные компании, лаборатории, где в формате экскурсии или даже стажировки можно углубиться в интересующую активность, узнать про её позитивные и негативные стороны.

Есть ещё один не менее важный момент — сегодня, наверное, не надо давать очень конкретные рекомендации детям, не надо называть конкретные профессии, которые ученик может выбрать. Мир меняется слишком быстро, полную базу профессий составить нереально: то, что сегодня актуально, через год может устареть, стать ненужным. Появляются гибридные профессии вроде дата-журналиста, который пишет тексты и работает с базами данных.

Поэтому более актуальными являются рекомендации не конкретных специальностей вроде «шофёр», «ветеринар», «журналист», а более общие тематики — например, «коммуникация» или «социальная помощь».

Document 3

Формула выбора профессии: хочу, могу, надо.

<https://www.kem.byt.ru>

Document 4

«Как искусственный интеллект меняет мир работы?»

<https://www.rabota.ru>

« Quel métier choisir ? » : se poser la question est le premier pas dans une orientation

<https://www.myjobglasses.com/>

Aurélie Piron

Aout, 2024.

[À 15 ans, je suis allée chez un psychologue pour la première fois pour faire un test d'orientation professionnelle et pour décider quel métier choisir après l'école. Quand j'ai ouvert les portes de son bureau, je ne savais pas ce que je souhaitais faire, mais je cherchais des réponses, je posais des questions.

Je me souviens qu'il m'avait dit : « Avec votre talent pour les mathématiques, vous devez devenir ingénieur ! ». À ce moment-là, je n'avais aucune idée de mon avenir professionnel, c'est pourquoi j'ai décidé de suivre son conseil.

Aujourd'hui, je peux dire que cet homme m'avait mal orientée. Mais... chacun est auteur de sa vie et orienter ne veut pas dire prendre une décision pour vous. J'aimais les mathématiques, j'ai donc fait le choix de devenir ingénieur. Grâce à ce choix, j'ai trouvé de très bons amis pendant mes études et j'ai rencontré mon mari !

Si tu te trouves dans la même situation que moi à l'époque, tu dois savoir que ton premier choix n'est pas toute ta vie professionnelle ! Il est tout d'abord important de comprendre la raison pour laquelle une profession t'intéresse.]

Quelles questions se poser ?

Quelle que soit votre situation, vous êtes déjà sur une piste ! Identifiez deux activités qui vous passionnent et vous ressourcent et pour lesquelles vous ne voyez pas le temps passer. Par exemple, cela peut être le fait d'être à l'écoute des personnes qui ont des soucis, cuisiner pour vos proches, écrire des programmes informatiques, parler plusieurs langues...

Posez-vous ensuite les questions suivantes :

- Dans ces moments-là, qu'est-ce qui compte le plus pour moi ? Quels sont les ingrédients présents (personnes, environnement, lieu, type d'activité...) ?
- Qu'est-ce qui me rend vivant ? Qu'est-ce qui me stimule dans cette activité ?
- Quels sont les moments que je préfère quand je pratique cette activité ?
- Quel sens est-ce que je donne à cette activité ?

